

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra RIGSDAGSTALER 1866

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 572.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947078498080/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Rigsdagstaler 1866

Grundtvig sluttede sin Tale med at paapege en formentlig Mislighed i Grundlovsforslagets første Paragraf, angaaende Arvefølgen. Han foreslog første Behandling standset og Sagen henvist til et Udvalgs Provelse. Da dette blev forkastet med 30 Stemmer mod 20, stillede han til anden Behandling en Række Ændringsforslag, der ligeledes alle blev forkastede.

Under Sagens tredje Behandling, den 19. Juli, tog Grundtvig atter Ordet, og efter nogle Bemærkninger om det formentlig urigtige ved Formen i § 1 udtalte han sig saaledes:

— — Før nu at ende ligesaa mildt og roligt, som jeg tør sige, jeg har begyndt og stræbt at blive ved, saa skal det være mit Første ved denne Slutning at takke det høie Ministerium og hele Thinget, fordi jeg har faaet, hvad jeg bad om fra Begyndelsen, Ordet i sin Frihed og Ørenlyd. Jeg har faaet det saa rigeligt, at oftere, som i dette Øieblik, overlodes det til mig og mine folkelige Venner at tale alene, og hvorvel jeg ikke skal sige, at det har syntes, som vore Ord udrettede Meget, og endskjøndt det er saabenbart, at her slog Ordsproget feil, at den, som tier, han samtykker, saa føler jeg det alligevel som min Skyldighed at takke for den Ordets Frihed og den Ørenlyd, som blev os til Deel endog lidt over min Forventning.

Men skjøndt hverken Ministeriet eller Thingets Overtal har villet indrømme mig det Allermindste, saa haaber jeg dog, at de til Slutning ville indrømme mig, hvad jeg kalder Meget, at har jeg end talt saa frit, som en ældgammel Mand, der ikke har synderlig Mere for sig selv at haabe eller frygte i denne Verden, saa har jeg dog stræbt at tale saa mildt og roligt som en upartisk Mand, der ikke seer paa Andet, end hvad han anseer for det fælles, almindelige Bedste, og som en Mand, der, i hvor høi Priis han end sætter paa Hjertet baade hos Enkeltmand og hos hele Folket, dog har det Skjøn, at Thingstedet er ikke Stedet til Hjerterudgydelser, saa han har heller ikke for Skik at præke paa Thinge, saalidt som at holde Thing i Kirken.

Dette var, sagde jeg, min første Skyldighed; men det var dog ikke min hele Skyldighed idag, da jeg ventelig taler mit sidste Ord, ikke blot i denne Sag, men i denne Sal, i dette Thing, som synes ikke at ville spare sit eget Liv for det almindelige Bedste, og i denne Kreds af Mænd, der deels have raadet og deels i dette Øieblik raade, saavidt Mennesker kunne raade, for Danmarks Vee og Vel, og som vide, at de staae Folket og Historien til Regnskab.

Jeg maa derfor til Slutning ligesom fra Begyndelsen udbede